

Ran-u Esta

Na ruute U-ren Vasti u-kit

¹ Nōm-tu nōmē ya da-u Zarakes* oye ur-faruk, ut-dak ut-shik ut-shishin u ta'er [127] dugu Indiya m-ha u Kus.

² U da-u o Faruk Zarakes oye pora-du ur-faruk du bo-u yat-o u sar m-ja ur-beb ne sok u Susha.

³ U hak-yu u-tuturse yu ur-faruk, se wa bun morog-du re-du nom-u ut-re tu-yat-to wa u tok-ne wa ne. Wa bun karma-ne u i-yate dak-u Pasiya u Midiya, u i-yate gas-u o ne e o ukun beet.

⁴ Morog-du tumb m-te m-roog ut-shik ut-jwuur 180 wa kose tat-u kwum-ut wa tu ur-faruk, u ogur yat-de wa ne, u fuubse-ut wa ne.

⁵ Da-u ho-ut to arke, se faruk Zarakes zong morog-du u-re u ut-net ut-beet, u bo-u Susha u otte sar m-ja ur-beb ne sok, dugu i-yate m-ha net-ut rek-to ne, na tumb m-te m-roog ut ta'er u-me be-du na serte us-te u-do u pyu-u faruk.

⁶ Na nomug kat-du u-bu Faruk ut-uk tu kus-ut pus-to u tu bu-mu ut-ran ne, tumsu na gug to u ho-us pus-se su so-se, u kwat-yu m-bakut ne yu na subge ur-bongo tumsu pora-tu oro u kwam-tu shik ne tu bu-mu ut-ro u tu pus-to ne, na cin to u kat-du u-bu faruk. Un dam-ut kat-du u-bu faruk ut-taar tu m-bakut ut-go ut-go tu shik sok.

⁷ Na mok-te ut-net ke u-me kok-tu m-bu tu ut-kwam tu shik-u tu kwam-tu shikne tu bu-mu ut-ro,

* 1:1 ut-Ibra: Ahasurus.

tumsu na haatun ke ur-faruk u-tát, uka kwum-tu faruk.

⁸ Remu bor-ut faruk na yu' kowan wa swa uka wa otte ut-sa, remu uzu faruk yaag ut-bor udu a nomu wa pama e ya kowan uka wa otte ut-sa.

⁹ U tek-u da-u o, U-ren Vasti zongte neta-ne morog-du re-du nom ut-re u pyu-u Faruk Zarakes.

¹⁰ U ho-du ut-ta'er, u da-u Faruk Zarakes ooge u ho-du ke ne, se wa nome a-tomu wa man ne ut-net ut-ta'er ut-bor tu nomu wa us-pama, Mehuman, u Bizta, u Harbona, u Bigta, Abagta, u Zetar, u Karkas ne,

¹¹ wa zu e hatun U-ren Vasti, udu wa m-wa u top-du ur-faruk-u wa ne u hi-ur wa, remu wa koste zwaru u-shu wa udu tu-yat-to, remu wa neta so-wa wa sok.

¹² Da-u a-tomu faruk huute ut-bor wa, U-ren Vasti gugum ur-haan. Se faruk naas jab sok us-ryab ne.

¹³ Za naas u-da, se faruk nom us-rem u ya-m-nap i yadu wa us-rem ne, i nape bor-tu net-tu Pasiya, remu uzu ko-uyan da wun nom us-remu u a-nap-mu ut-bor ne.

¹⁴ Dim-tu i-yate faruk to oye Karshena, Shetar, Admata, Tarshis, Meres, Marsena, u Memukan, ayan-ne oye tu-yat-to net-tu Pasiya u Midiya-ne. U na shu'ute faruk ne u-da u-beet un o tumsu m-shup u og-ut yat-to ne u-me u-dak.

¹⁵ Se faruk shit wa uzu <<Remu ut-bor yan o na do'e nomu U-ren Vasti? Wa dorog ut-bor yu yu-Yat-ya a-tomu Faruk Zarakes ya'e wa da.>>

¹⁶ Memukan shus u shu faruk tumsu u shu tu-yat-to, <<U-ren Vasti nong nomu za kame da, za

udu faruk de u war-wa da m-ha tu-yat-to ne ut-beet, tumsu udu ut-net ut-beet u i o me faruk-ur Faruk Zarakes ur-beet.

17 Remu uzu nom-u u-ren nome ut-shu'ut us-nap udu ko neta he, e shu'ut a-za yadu m-zeg udu campa-ut e ne, <Faruk Zarakes zu na haatun U-ren Vasti u-shu wa, wa zu, <<Um za u haan udu wa da.>> Remu iya, a se in nomug nomu campa-ut in ware in da.>

18 U kanda ho-ur rinde aruk, neta-tu tu-yat-to faruk-u tu-yat-to Pasiya u Midiya-ne a e hoge nomu u-ren nome, tumsu e do'e nomu campa-ut e rem-su us-jurum uka wa nomte. Tumsu do'e haatun us-jurum u kob-du shu'ut-du m-yar ne.

19 <<Remu iya, a mune uzu nongu faruk ur-zwar, yage wa nom ut-bor tu ur-faruk tumsu yage na nom us-pan u bor-tu Pasiya u Midiya-ne, tu na za ut-pas da, tumsu uzu U-ren Vasti zamun u cwadu shu faruk Zarakes da, tumsu yage faruk-u yase wakun og-du ur-faruk udu wakun wu zege wun.

20 Da-u kowan hoge donse-du faruk nome u-me gas-u wa otte ur-faruk u-beet, tumsu neta-ne do'e yadu m-zeg udu campa-ut e dugu neta yat-o u m-ha wu rek-wa ne.>>

21 Se faruk u tu-yat-to wa ne e hog ur-zwar du rem-us se sok, se faruk nom uka Memukan zutte wa nom.

22 Se wa tomot us-pan m-ha koyuhe gas-ya u dak-u ur-faruk-u wa u-beet, koyuhe gas-ya u suwa pan-se tumsu kotuhe net-to u rem-ur e, uzu ko campa he nom ur-faruk u bu-u wa.

2

Esta shu'ute U-ren

¹ Da-u jab-u Faruk Zarakes tore, se wa bakus Vasti u nom-u wa nome ne tumsu u bor-tu na nome u mot-ut wa ne.

² Se eken u tek-u a nomu faruk m-tok i oye ut-mor u wa ne e zu, <<Yage na kwumu faruk ya-ut-gwup i so-ye i nape campa da.

³ Yage faruk wa i-yate dugu ko-u-he gas-o u-me u-dak, u remu e haatun ya-ut-gwup i o so-ye i nape campa-ne da, u-bu u na nomte ur-cun du ya-ut-gwup faruk* u bo-u Susha u otte sar m-ja ur-beb ne sok. Yage na wa Hegai wa shu'ut man faruk, wu shu'ute wa-gwat-du ya-ut-gwup faruk i nape campa-ne da, u shu'ut uzu wa wa'ag un nom us-mang u noog-mu mangu u-war uka wa otte ut-sa.

⁴ Se gwup wu cite faruk wa kabu wa wa shu'ut u-ren ba Vasti.>> Se rem-us se nome faruk ur-zwar, wa dor se.

⁵ Wakun oro ukun net-u Yahuda wa o m-yu u bo-u Susha u otte sar u m-ja ur-beb ne sok. Wa oon dugu ko-ur Banyamin. Na zu wa Modekai. Wa'-u Jir, Jir og wa'-u Shimi, Shimi wa'-u Kis.

⁶ Us-hak u-tat su arke wa o tekun net-tu Faruk Nebukanezar kabne dugu Urusharima m-ha Babira, i na kabne ko-ur Jekoniya ne faruk-u Yahuda.

⁷ Modekai otte du-dim-u wa'-u huno uso-u wa ya-du ur-gwup de o so-de sok na zu wa, Hadassa, tumsu na zu Esta. Da-u i mate wa mare, Modekai kub wa u bu-u wa wa shu'ut uka wa'-u wa.

* **2:3** u-bu u na nomte ur-cun du ya-ut-gwup faruk (wata o na foge Harem).

⁸ Da-u na nome donse-du bor-ut faruk, na haatun ya-ut-gwup u-tat u bo-u Susha u otte sar u m-ja ur-beb ne sok na zu u Hagai u ha gwat-du e. Tumsu Esta o teku i na kabne m-ha u pyu-u faruk, Hegai wa shu'ut wa gwat-du e.

⁹ Esta cite Hagai sok wa kwumug hyu-m pus-mo udu wa. Za naas uda wun kwumnu wa nom ut-re u noog-mu mang u u-war ne. U na zonge u remu Esta na yu' wa ya'ag ut-gwup ta-er dugu pyu-u Faruk se na kub wa na toot wa u be-du zege ur-zwar u be-du na cinte ya-ut-gwup-u faruk.

¹⁰ Esta warug uzu wa-Yahuda wa ooge da tumsu bu-u wan o wa rwutun da remu uzu Modekai hoste wa waru wakun.

¹¹ Ko mune Modekai hu u-shu u dim ne u dapus kat-du u-bu be-du na cinte ya-ut-gwup remu wa hyan uka Esta otte tumsu wa hyan nomu do'e kwum-du wa.

¹² Kowuhe gwupwa wu nape campa da na yu' wa m-gyup m-gan u wa shu'ut u faruk ne. Kanda na kab gwup m-ha u yun-u Faruk Zarakes, se wa nong us-pyat us-op us-yur u mangu u-war, us-pyat us-shishin na o tamu wa m-noog, tumsu us-pyat us-shishin na o tamu wa m-noog mu wus u-hakun.

¹³ Da da-u teye u wa dote u cwadu pyu-u faruk, na yu wa ur-ker wa dust nomu wa ooge ussa u-beet dugu bu-u na cinte neta-ne m-cwa udu Faruk.

¹⁴ M-rim wa do'e m-ha u-kun, ur-wun wa muun u okon gas-o u be-du na cinte ya-ut-gwup i Faruk, i ooge u kom-ut Shaasgaz, wu ooge man faruk wu gote neta-tu us-kit i faruk rooge u e ne. Wun zaar ut-muun da se bit-uk uzu cikte faruk wa fagu wun u dim-ur ro.

¹⁵ Da da-u Esta byur-ne (wū Modekai kabne wa shu'ut wa'-u wa, gwup-u huno-u uso wa Abiher) u wa dote cwadu du faruk, Esta shuk-ut okon da se nomu Hagai man faruk wa gwat-du bu-u na cinte ya-ut-gwup i Faruk waru wa. Tumsu wa kum hyu-m pusmo udu kowan wu hyane wa.

¹⁶ Na kub Esta m-ha udu Faruk Zarakes u pyu-u wa u pyat-yu na foge Tibet (pyat-yu u-op yu Yahuda-ne)[†], u hak-yu u-ta'er yu faruk-ur wa.

¹⁷ Faruk o cwan-ut Esta m-zeg kowuhe gwup wa. Wa o cwan-ut wa sok tumsu wa kum hyu-m pusmo udu wa m-zeg ya-ut-gwup beet. Remu iya wa wa'u Esta top-du ur-faruk wa zu wa o u-ren uka Vasti.

¹⁸ Se faruk nom morog-du re-du nom-u ut-re, u ya-du Esta m-zeg. Wa bun i-yate pyu-u wa u tok-ne wa ne beet tumsu wa yu' ur-hure us-gas us-beet tumsu wa nomu ut-net u-nya u-tat uka kwum-tu faruk-ur wa.

Modekai gwuug fat-ur Faruk

¹⁹ Da-u na oye u kargusse ya-ut-gwup-u da-u yurum-se, Modekai o shu'ut u is-u bu-u faruk.

²⁰ Esta wargu wakun uzu wa-Yahuda wa ooge da tumsu u bu-u wa ko dugu ko-ur wande wa rwutun da, uka Modekai zutte wa nom. Wa re u-shu dorru nom-u Modekai waru wa da-u wa o rek-de.

²¹ Da-u Modekai o u shu'ut u is-u bu-u faruk, se tokon net-to i-yate faruk i o e'-du is-u bu-u faruk, Bigtan u Teres e nong us-ryab u Faruk Zarakes ne, har e zongte e ut-sa e ho wa.

[†] **2:16** u ogor-tu uno da-o pyat-yu Tibet ya o tek-u mot-du pyat-yu op u-yur (Disamba) m-ha mot-du pyat-yu u-gan (Janairu).

²² Modekai hog nōm-ut yo-to tū un zonge ut-nōm, wa ware U-ren Esta. Se Esta waru faruk uzu Modekai wa hoge nōmu un zonge ut-nōm.

²³ Da-u na gwaṭe se na nup uzu rem-us Modekai nip-to se na tur ut-net ut-yur u-kan. Faruk yaag ut-bor uzu na nōm us-pan sū rem-us se u-me ut-ran tū cun-du us-rem u-shu faruk.

3

Haman zongte hodu Yahuda-ne

¹ Da da-u arke, Faruk Zarakes yu' Haman wa'-u Hamedata m-zeg, net-u Agagite, wa yuns wa m-pas tu-yat-to faruk beet.

² Tok-ne faruk beet e do'e ut-he ut-jwun u shu Haman e ya' wa m-zeg, remu uzu faruk zuug na nōm-u wa iya da-u wa o aruk. Sedi Modekai gugum ya-du wa m-zeg.

³ Se tok-ne faruk i oye u ees u is-u faruk e shit Modekai, uzu <<Yan-o wa'e bo yaag faruk m-zeg u bor-tu wa ya'e da?>>

⁴ E nōm us-rem u wa ne koduhe ho-de, sedi wa hen wa gugum ut-er. Se un waru Haman nōmu nōme remu un hyan nōm-u wa do'e nōmu Modekai, ko wun u hogu on-ur wa ko ba shu'ut uzu wa zuug net-u Yahuda wa oye.

⁵ Da-u Haman hyane uzu Modekai heeg ut-jwun wa yu' wa m-zeg da, se wa nōm jab sok.

⁶ Da-u Haman nape uzu Modekai net-u Yahuda wa, se wa zu Modekai korge na ho wa u war-wa da, wa zu na ho Yahuda-ne beet i oye u faruk-ur Zarakes.

⁷ U tek-u hak-su op us-yur su Faruk Zarakes, u pyat-yu na foge Nisan wato pyat-yu u-nas (pyat-yu

ur-takun yu Yahuda-ne)* un nom u-gwembi u shu Haman na dug ur-ho u u-pyat ne. Se duk-tu heen u pyat-yu na foge Adar wato pyat-yu u-ta'er (pyat-yu op u-yur yu Yahuda-ne)†.

8 Se Haman zu Faruk Zarakes, <<Tokon net-to orò u burgusse u tek-u net-ut rò u tek-u dak ur-faruk-u rò kò u-yan u e o m-sha ur-kob u-me net-ut rò e yaag m-sek u bor-ut faruk da. Remu iya kamug u faruk hog on-ur un da.

9 A mune uzu nong faruk ur-zwar, yage u bor-tu rwun uzu na horusse un, tumsu um do'e wadu kwam-ut pus-to tu otte no-mu ut-kwano ut-zongu ut-kok ut-tut u ut-zongu tu kwaz-tu ut-yur u op [350,000] u-me cun-du faruk remu campa-ne i kabe nom-du mo ank-mo.>>

10 Se faruk kub kwat-yu oye m-wa u jow wa. Kwat-yu otte nap-su ur-faruk u dom-u ya. Wa yase ya udu Haman. Haman wa ooge wa'-u Hamedata, net-u Agagite, huub-u yo-o Yahuda-ne.

11 Faruk zu Haman, <<Cin shik tumsu bo nome net-ut to uka bo tonte.>>

12 Se u ho-du op ut-tut u pyat-yu na foge Nisan (pyat-yu ur-takun yu Yahuda-ne) ‡se na fog a-us-gen u faruk ne, e nom us-gen m-ha me koduhe koda tumsu m-ha udu Wa-u-dak ko-u-he gas-o u-me ut-net ut-beet uka Haman yute ut-bor udu tok-ne faruk yu-Yat-ya ut-net ne. Na nom us-gen u dim-ur Faruk Zarakes u hi-ur wa u wa-du kom-u wa ne.

* 3:7 u ogor-tu uno da-o wata pyat-yu u-nas (Afriru). † 3:7 u ogor-tu uno da-o wata pyat-yu u-tut (Maris). ‡ 3:12 u ogor-tu uno da-o wata pyat-yu u-nas. Op ut-ta'er u pyat-yu u-nas (17 Afriru).

¹³ Na yase ran-tu us-gen udu tok-ne faruk-u e yase u dak-u wa u-beet, nomu na zuye u-me us-pan ya u ho-du op ut-tut u pyat-yu op u-yur, wata u ho-du ut-ta'er u pyat-yu u-tut yu na foge AdarŠ, na do'e hodu Yahuda-ne i rek-e ut-neta ne beet, u campa-ne, u ya-ut-gwup, u ya-ut-zwar ne na ho e beet na onk nom-tu e otte ut-beet.

¹⁴ Nomu oye m-pan u-me u-ran na wa'u o shu'ut ut-bor kohene, na nom ur-donse udu ut-net ut-beet u-me u-dak rem uzu kowan shu'ut us-zong ne u ho-ur re.

¹⁵ Uka faruk yute ut-bor, se net-tu ooge m-sak dom-u jwaak e kub ran-tu us-pan m-ho m-hor m-cwa u-me bo-u Susha u otte sar m-ja ur-beb ne sok. Faruk e Haman da-u e shu'ute e o swadu ke, sedi net-tu bo-u Susha u-beet e o tek u-gwuz.

4

Modekai zu Esta sege wa

¹ Da-u Modekai kume zun-mu nomu nome u-beet, se wa kees ut-kus tu u-war, u remu namu jab. Se wa wu' cwu-tu namu jab m-cwa-ne, se wa aruk m-cwa u-bo wa o us-kan m-yat sok.

² Sedi da-u wa tene is u-bu u faruk, na yaag wa aruk m-cwa u-me u-bu da rem uzu wakun zaar wu do'e cwadu bu-u faruk-u kus-tu namu jab ne da.

³ Kohene u dak-ut faruk u-beet u be-du bor-ut wa teye u-beet, se Yahuda-ne nom us-kan m-yat sok u namu jab ne tumsu u-swaat ne, ut-net u-tat u-me un e wu kus-tu namu jab e ret u-me m-cwa.

§ 3:13 u ogor-tu unq wata pyat-yu u-tut. Ut-ta'er u pyat-yu u-tut. (7 Maris).

⁴ Da-u ya-ut-gwup ur-shu-e i oye nomu U-ren
 Esta m-tok e haan e waru wa mot-ut Modekai,
 se Esta nom namu jab sok. Se Esta tomtu ut-kus
 u Modekai swase kus-tu namu jab, sedi Modekai
 onkte da.

⁵ Se Esta otte tok wu na zuye Hatak, wu faruk
 ya'u wa. Se Esta fog wa, Esta zu, <<Do'e bo hyan
 uzu yan-o kume Modekai tumsu bo shit wun uzu
 yan-o kume wa tumsu uzu yan-o wa otte u namu
 jab.>>

⁶ Se Hatak do'e udu Modekai u be-du m-zun u-do
 u-bo u-shu is-yu cwadu pyu-u faruk.

⁷ Modekai waru wun nomu nome u-beet. Wa
 waru Hatak shik-u Haman nom-te es-du us-rem
 uzu wa ut-huut be-du ur-cunu faruk, a mune uzu
 na hoog Yahuda-ne beet.

⁸ Modekai yasu Hatak bor-tu na pane u Susha tu
 zuye na ho Yahuda-ne beet. Modekai kon Hatak
 uzu wa kose Esta ran-tu bor-u to wa waru wa uzu
 wa do'e udu Faruk wa kon wa, wa nom us-kon u
 remu net-ut wa.

⁹ Se Hatak mu udu Esta wa waru wa nom-u
 Modekai zuye.

¹⁰ Se Esta waru Hatak uzu wa mu wa waru
 Modekai uzu,

¹¹ <<Bor-tu oro tu ha-mu hyan-du faruk, tumsu
 i-yate wa u net-ut wa ne ut-beet e nak u mot-tu bor-
 u ya ne. Kowana ur-cwa udu faruk za faruk-u fag
 wa na ho wa. Fun-ya u-gan u war-ya yu net dete
 ut-kusum a mune faruk nabug kom-yu m-bakut
 yu ur-faruk-u wa udu net. U ya-o teeg m-roog ur-
 shik u op u faruk fughte me u pyu-u wa.>>

¹² Da-u na waru Modekai nom-u Esta zuye,

¹³ Modekai mutu Esta u-nu wa zu, <<A-bo gwat uzu bo ut-kusum rem uzu bo o shu'ut u-me bu-u faruk da. A mune uzu na hog Yahuda-ne beet na da yagu bo da.

¹⁴ Remu uzu a bo hose us-ram gwudu Yahuda-ne do'e rwuun u yakun fun-ya, tumsu bo u bu-u no ne u-beet na do'e hodu no beet. ¿Wana nape ko jiya remu go-du uno da-o wa'e na dug-ut bo u-ren? >>

¹⁵ Esta nom tom udu Modekai, uzu,

¹⁶ <<De'e bo kargusse Yahuda-ne i oye u Susha, e nom u-swa'at u remu ri. A no re ko no swa da m-roog ut-tut m-gyup u-ho ne. Me u ya-ut-gwup-u ri ne it ut-nom uka no nomte. Da-u na tase, me ut-ha udu faruk, ko ba shu'ute uzu pas-du ut-bor de. A shu'ute uzu m-mar, sedi m-mar.>>

¹⁷ Modekai aruk wa nom nom-u Esta zuye wa nom.

5

Kon-us Esta udu faruk

¹ U ho-du tuturse Esta wu' ut-kus tu u-ren. Wa to u kur-u me m-gwat pyu, Faruk o u shu'ut u pora-du ur-faruk, du oye m-gwat is-yu ur-cwa.

² Da-u faruk hyane U-ren Esta u ees u-shu pyu-u faruk nom ur-so sok, se wa nub kom-yu m-bak-ut yu bu-mu ut-ro yu ur-faruk yu oye u kom-ut wa. Tumsu Esta haan se wa tum kom-yu ur-faruk.

³ Se faruk shit, <<¿Yan-o, U-ren Esta? ¿Yan-o bo ut-sa? Ko uzu uk ur-faruk o bo ut-sa, me ya'u bo o.>>

⁴ Esta zu, <<A mune uzu nonge faruk ur-zwar yage faruk-u haan ya-o ur-kot u Haman ne, ur-morog du re-du nom ut-re um zonge bo.>>

⁵ Se faruk zu, <<Na haatun Haman u ana za wa'as remu it nomot nom-u Esta zuye.>>

Se faruk e Haman do'e udu morog-du Esta zonge.

⁶ Da-u e oye swa-u ke, faruk shit Esta, <<ɔU da-o yan-o bo ut-sa? Na ya'u bo o. ɔU da-o yan-o ooge kon-us ró? Ko da uk ur-faruk-u ri o, na ya'u bo.>>

⁷ Esta onk wa zu, <<Kon-us ri u nom-u um ut-sa ne ya:

⁸ A mune uzu nong faruk ur-zwar tumsu a mune uzu um kwumug hyu-m pusmo udu faruk wa onk kon-us ri tumsu wa nomu me nom-u um ut-sa, yage faruk-u Haman u haan u-sot udu ur-morog du um zonge no. Da-u o um do'e onku shut-ur ur-faruk.>>

Haman zongte hodu Modekai

⁹ Haman aruk m-rwu ur-so da-u wa yage be-du ur-morog! Sedi da-u wa hyane Modekai u shu'ut u is-yu pyu-u faruk, wa yunge wa kose hog-du u-gyer u-shu wa da, se Haman nom jab sok.

¹⁰ M-ha iyane, Haman aruk m-mu u u-bu wa rest jab-u wa.

Se wa-tomu-u huub-ut wa u neta wa Zeres, uzu e haan.

¹¹ Haman nomug hi-ut yat-to udu un remu tat-u kwum-ut wa u tat-u ya'ag-u wa ne, us-fun us-beet su faruk yute wun m-zeg, tumsu uka na yute wa m-sek m-zeg ut-net ut-beet u tu-yat-to faruk ne.

¹² Se Haman sur m-zu, <<Me wa u-gan wu U-ren Esta bane m-haan u faruk ne udu ur-morog du wa bane. Tumsu wa banug me u faruk ne u-sot.>>

¹³ Se Haman zu, <<To nom-to ut-beet to zaar okon nomo udu ri da, a mune um o hyan-du

net-u Yahuda-ne Modekai u shu'ut u is-yu pyu-u faruk.>>

¹⁴ Neta wa Zeres u huub-ut wa ne ut-beet, e zu wa, <<Yage na yunus u-kan yu tarru ut-net yu wurum ya teye daag-su m-ha ut-shik ut-yur u op [50]. U-sot ur-wun bo nom us-rem u faruk ne uzu na tar Modekai u-kan. Se no faruk ha u morog-du re-du nom-ut-re u tek-u hog-du ur-zwar.>> Se Haman hog ur-zwar sok se wa zu na yunus u-kan yu tarru ut-net.

6

Faruk yaag Modekai m-sek

¹ U gyup-m mo faruk kerge m-roog da. Se wa wu' na hatun ran-tu cun-du us-rem tu ogor-tu faruk-ur wa, u na karunte u-shu wa.

² Se na bit m-pan ukun uzu Modekai upuste nom-u Bigtan ne e Teres ooge ut-sa e nom, tu-yat-to Faruk i ooge e-du is-yu u-bu. I zongte remu e ho-ut Faruk Zarakes.

³ Faruk shit, <<¿Yan go-du ur-og de ko m-sek mo na do'e ya-du Modekai?>>

Nom-u i ooge ur-kot u wun ne shase, <<Na nongu wun okun da.>>

⁴ Faruk zu, <<¿Wana ooge kun u-do u-me kat-du u-bu?>> U da-u o Haman cwaag u-me kat-du u-bu u ooge u-do u pyu-u faruk. Wa o ut-sa wa nom us-rem u faruk ne uka na dete surgusse Modekai u dom-u u-kan yu wa zonge u remu wa.

⁵ Net-tu ooge wun ne zu, <<Haman o ees u-me kur-u kwup-du us-rem.>>

Faruk shus wa zu, <<Cwatun wun u-me.>>

⁶ Da-u Haman cwaye u-me, faruk shit wa, <<¿Yan-o na do'e nomu net wu faruk ooge ur-so uzu wa ya' wa m-sek?>>

Se Haman nom us-dorog u hi-ur wa, <<¿Wana ooge u-kun wu faruk do'e yadu m-sek m-pas me?>>

⁷ Se Haman zu faruk, <<In di uzu wakun oró wu bo do'e yadu m-sek,

⁸ yage na hatun toggo-yu ur-faruk yu faruk tame ut-wa, u-jwaak ne yu faruk tamte m-sak, yu otte ut-uk go-du tu ur-faruk u dom-u hi-ur ya.

⁹ Yage na yase wakun u tek-u i-yate faruk wu zuge m-sek. Yage e wa-u wu faruk ooge ut-sa wa ya' wa m-sek. Tumsu wa sak u-jwaak na kab wa m-cwa u-me fun-su me u-bo, na war u-shu net-u wa uzu, <Gwat nom-u na nome net wu faruk ooge ut-sa wa ya' wa m-sek!> >>

¹⁰ Faruk zu Haman, <<Do'e bo nom m-hor m-hor! Bu kab toggo-u ri u jwaak-u ri ne, tumsu bo nom nom-u bo zuye na nom! Bo nomu Modekai iya, net-u Yahuda, wu ooge u shu'ut u is-yu cwadu pyu. Tass okun nomo ka bo ut-to u tek-u nom-u bo zuye da.>>

¹¹ Se Haman kabun u-toggo u-jwaak ne. Wa wa'u Modekai, wa kub wa m-cwa u-me fun-su u-bo, wa ut-war u-shu wa, <<Gwatun nom-u na nome wu faruk ooge ut-sa wa ya' wa m-sek!>>

¹² Da tase Modekai aruk m-mu u fun-yu bu-u faruk, se Haman aruk m-mu m-som u men-ut rim-to ne. Wa hog m-'e sok.

¹³ Se Haman waru Zeres neta wa u huub-ut wa ne nomu na nome wa u-beet u ho-ur re. Se neta wa u huub-ut wa ne, e zu wa, <<Modekai, net wu

wa'e bō hog-du m-'e, net-u Yahuda wa. Bō zaaru keru re-du Modekai m-gag da. Wa re bō m-gag!>>

¹⁴ Da-u un o tek-u nomu wa us-rem, se tek-u tuyat-to faruk haan e kub Haman m-ha u be-du re-du nom ut-re u Esta zonge.

7

Na surgusse Haman

¹ Se faruk ne e Haman aruk m-ha u be-du re-du nom ut-re U-ren Esta bane.

² Da-u un o tek-u swadu ke, faruk sur m-shu'ut, <<U-ren Esta, ¿yan-o ooge kon-us ró? Na ya'u bō o. ¿Yan-o ooge kon-us ró? Me ya'u bō kō da uk ur-faruk-u ri o, me ya'u bō o.>>

³ U-ren Esta zu, <<A mune uzu um kwumug hyu-m pusmo udu faruk, tumsu a mune uzu nong faruk ur-zwar wa ya' me kon-us ri. Um us-kon uzu fat-ur ri u fat-tu net-ut ri ne kum ut-pos.

⁴ Remu uzu me u net-ut ri ne na bupuste it udu i do'e hodu it, ut-pan, u na hast it. A-za mune uzu na bupuste it sha-mu tok-ne, um da zut okon da, rem uzu da shu'ute nom-u yat-o u do'e ekse Faruk da.>>

⁵ Faruk Zarakes shit U-ren Esta, <<¿Wana do'e nom-du go-du o nom-o? ¿Wana net-u wa wu do'e ut-jarun wa tam bō?>>

⁶ Esta zu, <<Net wu ooge huub-u yo-wa it u ya Haman net-u yo-wa!>>

Haman hog u-gyer sok da-u wa ooge ees u-shu faruk e U-ren Esta.

⁷ Se faruk yune u tek-u namu jab. Wa yage ke wa aruk m-cwa me be-du na serte us-te u pyu-u faruk. Sedi Haman, wa ees wa o kon-du U-ren Esta

wa guu fat-ur wa, remu uzu wa nak nom-u yo-o u faruk do'e nomu wa.

⁸ Da-u Faruk muune be-du na serte us-te du pyu-u Faruk wa o m-cwa u-me pyu, Haman heeg u-domu ur-wundi u Esta otte m-rit.

Se faruk nom ut-jar m-yat, wa zu, <<¿Wa o ussa wa nomu U-ren Esta ur-ryapuk u ana u-me u-pada, u hyan-mu is-u ri?>>

Za naas u-da faruk nom us-rem, net-tu ooge ur-kot u wun ne e takus shu-u Haman.

⁹ Se Harbona, wagan u tek-u a nomu faruk m-ank, wa shus zu, <<Haman shirge u-kan yu nome m-ja mu daag-su m-ha ut-shik ut-yur u op [50] u-me bu-u wa. Wa zongte ya u remu wa turut Modekai, wu guu fat-du faruk.>>

Faruk shus wa zu, <<Surgussun Haman u kan-u ya.>>

¹⁰ Se un surgusse Haman u-domu u-kan yu wa zonge u remu Modekai. Se namu jab faruk ciz.

8

Ut-bor u remu Yahuda-ne segte hi-ur e

¹ U gandi ho-ur re Faruk Zarakes yase U-ren Esta nom-u ut-kom-u Haman u-beet, huub-u yo-wa Yahuda-ne. Modekai haan u-shu faruk, rem uzu Esta warug uka wa otte ut-mor u wa ne.

² Se faruk host kwat-yu ger-u wa, yu wa onke dugu-du Haman, wa yase Modekai. Tumsu Esta wu' wa gwat-u wa nom-tu Haman otte ut-beet.

³ Esta sur m-nom us-kon udu faruk, wa he u-dak u na-us wa. Esta nom us-kon m-is ne u wa hast nom-ut yo-to tu Haman wa-Agagite shire m-ha udu Yahuda-ne.

⁴ Tumsu faruk nub kom-yu m-bak-ut wa udu Esta: se wa yune wa ees u-shu faruk.

⁵ Esta zu, <<A mune uzu nomug faruk ur-zwar, tumsu a um kume hyu-m pismo udu wa, tumsu a wa hyane uzu nong ur-zwar, tumsu a wa hoge zwar-ur ri. Yage wa nom ut-bor tu do'e bargusse bor-ut Haman wa'-u Hamedata, net-u ko-du Agagite, tu wa nome uzu na horusse net-tu Yahuda-ne u-me dak-tu ur-faruk-u ro.

⁶ ¿Rene o um dete kere du ur-ees um hyan nom-u yo-o u heen udu net-ut ri? ¿Rene o um dote kere du hyan-du mar-mu net-tu u-bu ri?>>

⁷ Faruk Zarakes zu U-ren Esta ne e Modekai net-u Yahuda, <<Rem uzu Haman hesete Yahuda-ne, um yaste nom-u ut-kom-u Haman udu Esta, tumsu na surgusse wun u-kan.

⁸ U da-o sur m-pan tokun bor-to u dim-du faruk-u ees-mu Yahuda-ne uka cittu bo. Tumsu bo rake ran-ut to u kwat-yu faruk, remu uzu nom-u na pane u-beet u dim-du faruk tumsu na rake to u kwat-yu faruk wakun zaar wu do'e swase o da.>>

⁹ Za naas u-da se na fog ya-us-panu faruk ne. Na nong iya u ho-du ur-shik ut-tut u pyat-yu na foge Sivan (pyat-yu u-tut yu Yahuda-ne).^{*} Un pun bor-ut Modekai m-ha du Yahuda-ne, tumsu m-ha tu-yat-to ne, u faruk-ut yat-to ne tumsu u i na o m-hog-u e ne ut-gas ut-kwaz ut-shishin ut-ta'er [127] dugu Indiya m-ha Kus ne. Na pun ran-ut to tumsu u-me u pan-us e tumsu u rem-tu net-tu gas-u o ut-beet, u dame us-pan ne u rem-du Yahuda-ne.

^{*} **8:9** u ogor-tu uno da-o wata pyat-yu u-shishin (25 Yuni).

¹⁰ Modekai nom us-pan u dim-du Faruk Zarakes, se na rake ran-tu na pane to u kwat-yu faruk. Na yase a-us-tom-u Faruk ne, e suk u jwaak i zege m-som i ooge go-ur yat-de i na dage u remu tom-su faruk.

¹¹ Faruk yu' Yahuda-ne i ko bo-u hene ur-ker e same hi-ut e, remu e guut fat-ut e. Na yu' e ur-ker e ho, e pan, tumsu e horusse ko i he karma-ne i m-gag dugu ko-yu-he gas-ya i do'e heese un m-dum ko ya'ag-u un u neta-ut un ne. Tumsu e onk cwu-tu huub-tu m-gag u un ne.

¹² Ho-du na este uzu net-tu Yahuda-ne nom iya u-me gas-su Faruk Zarakes otte ur-faruk de o ho-du op ut-tut u pyat-yu na foge Adar (pyat-yu op u-yur yu Yahuda-ne)[†].

¹³ Ran-tu na pane na rake to na tomot to uka ut-bor us-gas ut-beet. Tumsu na karunte to u-shu net ne, u remu Yahuda-ne e zong e top nom-u huub-ut yo-to e nomu un u ho-ur re.

¹⁴ Faruk yu' net-tu huute ran-ut to u-me us-gas ur-ker e da m-hor-m-hor u dom-u jwaak-u i m-som faruk. Tumsu ran-tu na pane to na tom-ut to u na karunte to u-me bo-u yat-o u otte sar m-ja ur-beb ne sok u Susha.

¹⁵ Se Modekai yage shu faruk, m-wa u cwu-tu ur-faruk ne tu otte sha-mu bumu ut-ran u mu pus-mo ne, na wa'u wa ur-top du yat-de du ur-faruk du na nome u kwam-tu shik tu bu-mu ut-ro u hi-ur wa. Tumsu na wa'u wa toggo yat-ya yu us-keer yu bu-m jaz-mo. Tumsu bo-u Susha u-beet o kub jar-tu ur-so.

[†] 8:12 u ogor-tu uno da-o wato pyat-yu u-tut (7 Maris).

16 Yahuda-ne i o men-tu Susha e nom ur-so, tumsu e yu' un m-sek.

17 U-me koyuhe gas-ya tumsu u ko-u-he bo-o, be-du bor-tu Faruk tote ur-beet, net-tu Yahuda-ne nom ur-so. Tumsu e bun ur-morog du re-du nom ut-re ur-so ne tumsu ho-du ur-hure ne. Tumsu net-tu u-dak u-tat e barum Yahuda-ne u hi-ur e, rem uzu e o hog-du gyer-u nom-u Yahuda-ne do'e nomu un.

9

Re-du ur-korro Yahuda-ne

1 U ho-du op ut-tut u pyat-yu na foge Adar (pyat-yu op u-yur yu Yahuda-ne)* bor-tu faruk wa'e ho-du teeg uzu na nom nom-u faruk zuye. U gandi ho-du ur-gan de huub-ut yo-to Isra-ne e o ut-gwat e re Yahuda-ne m-gag. Sedi nom-tu bargusse, Isra-ne e muye e re huub-ut yo-to e tu gugme e m-gag.

2 Yahuda-ne kargusse hi-ut e u-me bo-u e u-me gas-su Faruk Zarakes otte ur-faruk us-beet u remu e hesete wu ooge ussa wa honse e u-beet. Sedi wakun kerge ut-zu wa nom ees-ur yo-de u e ne da, rem uzu kowan o u hog-du u-gyer u heese un m-dum.

3 Tumsu net-ut yat-to tu us-gas us-beet u tu-yat-to faruk ne u net-tu na ooge hog-du e ne beet u-me us-gas us-beet e sege Yahuda-ne, remu uzu e o hog-du gyer-u Modekai.

4 Modekai shu'ute net-u yat-wa u-me pyu-u faruk; na hog dim-ur wa u-me us-gas us-beet. Wa shu'ut net wa-ur-beb sok.

* 9:1 u ogor-tu uno da-o wato pyat-yu u-tut (7 Maris).

⁵ Se Yahuda-ne re u-shu u gandi ho-du ur-gan tumsu e heese keturru huub-ut yo-to e u van-us e. E nom nom-u e ut-sa u-beet u huub-ut yo-to e ne, e horusse tumsu e hast huub-ut yo-to e ut-beet.

⁶ U-me Susha bo-u yat-o u otte sar m-ja ur-beb ne sok, Yahuda-ne ho ut-net ut-kok ut-tan [500].

⁷ U tek-u net-tu e hoye u dame u yaag-u Haman ne. Dim-ut e ooge Parasadata, Dafon, Asapata,

⁸ Porata, Adariya, Aridata,

⁹ Paramasata, Arisayi, Aridayi, u Bayizata,

¹⁰ yaag op i Haman wa'-u Hamedata, huub-u yo-o Yahuda-ne. Sedi e kabug cwu-ut un da.

¹¹ Se na waru faruk tat-u net-tu na hoye u-me bo-u Susha u otte sar u m-ja ur-beb ne sok u gandi ho-ur re.

¹² Se faruk zu U-ren Esta, <<Yahuda-ne hoog ut-net ut-kok ut-tan [500] u-me bo-u Susha u otte sar u m-ja ur-beb ne sok u war-o, u dame yaag-u Haman ne op. U da-o du un nomte iya u ane war-o, ¿re-o dete ut-shu'ut u gas-su kuse ne? Sedi da-o, ¿Yan-o kuse u bo ut-sa? Yan-o kon-us ró tumsu me nomu bo o.>>

¹³ Esta shus wa zu, <<A mune zu nomug faruk ur-zwar, ya' Yahuda-ne i ooge u-me Susha ur-ker u-sot tumsu e nom nom-u bo zu na nom. Bo ya' ur-ker uzu birig-tu ya'ag-u Haman op na surgusse to u-kan.>>

¹⁴ Se faruk ees, na wu' ur-donse u-me Susha. Se un surgusse biruk-tu ya'ag-u Haman op.

¹⁵ Se Yahuda-ne i me Susha e karug ur-be ur-gan u ho-du op ut-nas u pyat-yu na foge Adar (pyat-yu op u-yur yu Yahuda-ne)† tumsu e sur m-ho net-ne

† 9:15 u ogor-tu da-o na zu pyat-yu u-tut (8 Maris).

ut-kok ut-tut [300], tumsu e kabug kwum-ut un da.

¹⁶ Da tase tumsu, Yahuda-ne i kuse u gas-u faruk otte tumsu e karug u remu e guut hi-ur e u remu e kum-ut ur-hure dugu-du huub-ut yo-to e. Un ho net-ne ut-zongu ut-shik ut-tut u op ut-tan [75,000], sedi un tamug nom-tu ut-kom-u un da.

¹⁷ Na nomug iya u gas-u o u-beet tumsu u ho-du op ut-tut u pyat-yu na foge Adar (pyat-yu op u-yur yu Yahuda-ne)‡ tumsu ho-du op ut-nas se un hure un muude ho-du re-du nom ut-re u ho-du ur-so ne.

Morog-du Purim

¹⁸ Yahuda-ne i ooge u-me Susha, iya tumsu, e karug u ho-du op ut-tut u ho-du ut-op ut-nas ne, tumsu iya u ho-du op ut-tan un hure se un muut ho-ur re ho-du ur-so u re-du nom-ut-re ne.

¹⁹ O wa'e Yahuda-ne i ooge shu'ut u-me bo-tu ur-dog e ship-ut ho-du op ut-nas u pyat-yu na foge Adar (pyat-yu op u-yur yu Yahuda-ne)§ de shu'ut ho-du ur-so u ho-du re-du nom ut-re ne, tumsu de shu'ut ho-du u-nya udu oru-ut un ne.

²⁰ Modekai pun nom-ut to wa tomot ut-ran udu Yahuda-ne i ooge m-ra ut-mor ne, u-me gas-u Faruk Zarakes otte ur-faruk u-beet.

²¹ Wa waru un uzu e nom ur-so u ho-du op ut-nas u ho-du op ut-tan ne u pyat-yu na foge Adar (pyat-yu op ut-yur yu Yahuda-ne)* koyuhe hak-ya.

²² Wa waru Yahuda-ne uzu e nom so-du ho-ut to u re-du nom ut-re ne ur-so ne tumsu u nomu or-ut e ne u-nya u nom ut-re ne tumsu e nomu i o u-me

‡ 9:17 u ogor-tu unq da-o na zu pyat-yu u-tut (7 Maris). § 9:19 u ogor-tu unq da-o wato pyat-yu u-tut (8 Maris). * 9:21 u ogor-tu unq da-o wato pyat-yu u-tut. (7 Maris).

ur-kob u-nya. Din-de de ooge morog-du ur-so da-
u Yahuda-ne kume ur-hure dugu-du huub-ut yo-to
e.

²³ Se Yahuda-ne ees uzu e do'e re-du u-shu ut-
nom iya koyuhe hak-ya uka e taktun, u nom-du
nom-u Modekai panu e ne.

²⁴ Haman wa'-u Hamedata net-u Agagite, huub-
u yo-o Yahuda-ne, wa nong dorog-su nomu yo-o
udu Yahuda-ne uzu na horusse e. Tumsu na hast e
u ho-du e cine uzu na horusse Yahuda-ne u fun-yu
gwun-du u-gwembi (yu na foge Purim).

²⁵ Sedi da-u Esta haane u shu faruk, se faruk
pun ut-ran uzu nomu yo-o Haman dorge nomu
Yahuda-ne u o mu u-domu hi-ur wa. Se Haman u
ya'ag-u wa ne na surgusse e u-dom u-kan.

²⁶ Rem iya o wute na fog-ut ho-tu ur-so to Purim.
Yahuda-ne fak ho-ut to Furim, rem uzu Fur de o
gom-du gwun-du u-gwembi. U remu nom-u un
hyane ne tumsu u nom-u kume un ne.

²⁷ Se Yahuda-ne i ooge u-me dak-u o beet un ees
uzu un kab ho-ut to to shu'ut u-kim udu un m-ha
ya'ag-u un ne u dame i barme Yahuda-ne. Un kub
uzu un zaaru yagu nom-du so-du ho-tu ut-yur u to
koyuhe hak-ya da, uka na iiste e ne.

²⁸ Tunto ho-to na do'e baksu to tumsu na shipto
dugu uno cara-o m-ha okun cara-o tumsu ko-u-he
bo-o, tumsu u koyuhe gas-ya m-ha bo-ut yat-to ne.
Tunto ho-tu Purim to na zaar u yagu nom-du so-
du ho-ut to udu Yahuda-ne da, ko uzu u ho-ut to ka
ut-to u-me ko-ut un.

²⁹ U-ren Esta, gwup-u Abiher, u dame Modekai
ne net-u Yahuda, e pun u-ran u otte ur-beb sok u
remu na egusse ran u-yurumse u mottu morog-du

Purim ne.

³⁰ Se Modekai tomot ut-ran m-ha udu Yahuda-ne u-me gas-su Faruk Zarakes otte ur-faruk u-kok u-gan u kwaz-tu ut-yur us-ta'er [127] u-me ran-ut to na waru Yahuda-ne gom-tu rus-du jab-u shu'ut-du m-yar ne.

³¹ Remu na egusse ho-tu Purim u da-u kame, uka Modekai net-u Yahuda u U-ren Esta yaste un ut-bor, uka tumsu un egusse hi-du war-e u ko-ut un ne uzu un ship ho-tu u-swaat u ho-tu namu jab ne.

³² Se bor-tu Esta pane u mottu so-du Purim ne, tumsu na cin to u-me ran-u ur-cun.

10

Beb-ur Mordekai

¹ Faruk Zarakes wu' na top shik-u tar u-me gas-su wa otte u-beet, tumsu m-ha i o shu'ut u dak-tu ooge u-tek m-sa e top shik-u tar ko'e.

² A-us-gen Faruk panug nom-ut yat-to tu Faruk nome u da-u wa ooge ur-faruk. Tumsu e pun tat-u re u-shu Modekai uka wa shu'ute remu zu Faruk yaag wa m-sek. A-us-gen ne pun nom-ut to ut-beet u-me ut-ran u mottu nomu Faruk-tu Midiya u Pasiya ne nome.

³ Modekai net-u Yahuda, wa ooge wu dorne Faruk Zarakes ur-beb. U-me net-tu Yahuda-ne un yu' wa m-zeg. Modekai shu'ut net-u yat-wa u-me Yahuda-ne, rem uzu wun nong m-ank u remu hog-du ur-zwar du net-ut wun tumsu wun nom us-rem u remu shu'ut-du m-yar u Yahuda-ne beet.

ut-Mai'n Scripture portions **ut-Ma'in: ut-Mai'n Scripture portions (Bible)**

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (ut-Ma'in)

Contributor: SIL Nigeria

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

068e2e02-b155-577a-92af-01c24a39c8cc